

Home>Your rights>Victims of crime>Compensation>Claiming damages from the offender

Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis

Croatia

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme (baudžiamojo proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Prašymas atlyginti žalą, padarytą dėl nusikaltimo, nagrinėjamas nukentėjusiosios šalies siūlymu baudžiamajame procese, jeigu taip gerokai neužvilkinamas procesas. (Baudžiamojo proceso kodekso (kroat. *Zakon o kaznenom postupku*) 153 straipsnio 1 dalis)

Nukentėjusioji šalis gali pateikti prašymą atlyginti žalą baudžiamajame procese. (Baudžiamojo proceso kodekso 154 straipsnio 1 dalis)

Prašymas atlyginti žalą baudžiamajame procese teikiamas institucijai, pateikusiai baudžiamąjį kaltinimą, arba teismui, kuriame nagrinėjama byla.

(Baudžiamojo proceso kodekso 155 straipsnio 1 dalis)

Kuriuo baudžiamojo proceso metu turėčiau teikti prašymą?

Prašymas atlyginti žalą pirmosios instancijos teismui gali būti pateiktas iki įrodymų rinkimo pabaigos. (Baudžiamojo proceso kodekso 155 straipsnio 2 dalis)

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Prašyme įstoti į procesą civiliniu ieškovu gali būti nurodytas ieškinio nagrinėjimo metu išdėstytas reikalavimas. (Baudžiamojo proceso kodekso 153 straipsnio 2 dalis)

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Tokiems prašymams specialios formos nėra.

Kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Asmuo, turintis teisę pateikti prašymą, turi išdėstyti savo reikalavimą ir pateikti įrodymus. (Baudžiamojo proceso kodekso 155 straipsnio 3 dalis). Įrodymų rūšis ir kiekis teisės aktuose nenumatyti.

Ar teikdamas prašymą turiu mokėti teismo ar kitus susijusius mokesčius?

Teikiant prašymą atlyginti žalą baudžiamajame procese nereikia mokėti teismo mokesčių ar kitų išlaidų.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą prieš procesą ir (arba) proceso metu? Ar galiu ją gauti, jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Asmenys, nukentėję nuo nusikalstamos veikos, už kurią baudžiama ilgesne negu penkerių metų laisvės atėmimo bausme, patyrę sunkius nusikalstamos veikos padarinius, teikdami prašymą atlyginti žalą, turi teisę gauti nemokamą advokato pagalbą. (Baudžiamojo proceso kodekso 43 straipsnio 2 dalis). Ši teisė neribojama nukentėjusiosios šalies gyvenamąja vieta.

Kada teismas atmes mano prašymą prieš nusikaltėlį arba atsakys jį nagrinėti?

Apkaltinamuoju nuosprendžiu nukentėjusiajai šaliai gali būti priteista visa žalos suma arba dalis sumos ir pasiūloma pateikti civilinį ieškinį. Kai baudžiamojo proceso metu turimos informacijos nepakanka, kad teismas galėtų priteisti visiškai arba iš dalies atlyginti žalą, teismas pasiūlo nukentėjusiajai šaliai pateikti atskirą ieškinį.

Kai teismas priima išteisinamąjį nuosprendį, panaikina kaltinimus arba nutraukia procesą, nukentėjusiajai šaliai pasiūloma pateikti atskirą ieškinį dėl žalos atlyginimo. Jei teismas paskelbia, kad jis neturi jurisdikcijos, nukentėjusiajai šaliai pasiūloma pateikti civilinį ieškinį baudžiamajame procese, kurį pradeda ar tęsia jurisdikciją turintis teismas. (Baudžiamojo proceso kodekso 158 straipsnio 2 ir 3 dalys)

Ar galiu apskusti tokį sprendimą arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme?

Nukentėjusioji šalis gali apskusti teismo priimtą sprendimą dėl baudžiamojo proceso išlaidų ar dėl reikalavimo atlyginti žalą. Tačiau jei prokuroras perėmė baudžiamąjį persekiojimą iš nukentėjusiosios šalies, kuri veikė kaip privatus kaltintojas, ji gali pateikti apeliaciją bet kokių pagrindų, kuriuo galima užginčyti teismo sprendimą. (Baudžiamojo proceso kodekso 464 straipsnio 4 dalis)

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Atitinkamą teisę turinčio asmens siūlymu baudžiamajame procese, kuris vykdomas dėl padaryto nusikaltimo, gali būti nurodyta taikyti laikinąsias apsaugos priemones, siekiant užtikrinti reikalavimą atlyginti žalą.

Ankstesnėje pastraipoje nurodytą nutartį priima ikiteisminio tyrimo teisėjas. Po kaltinimo pateikimo sprendimą priima kaltinimo kolegija, o procese – byla nagrinėjantis teismas. Pateikus apeliacinį skundą dėl laikinosios apsaugos priemonės, jos vykdymas nesustabdomas. (Baudžiamojo proceso kodekso 160 straipsnis).

Paskutinis naujinimas: 25/05/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.